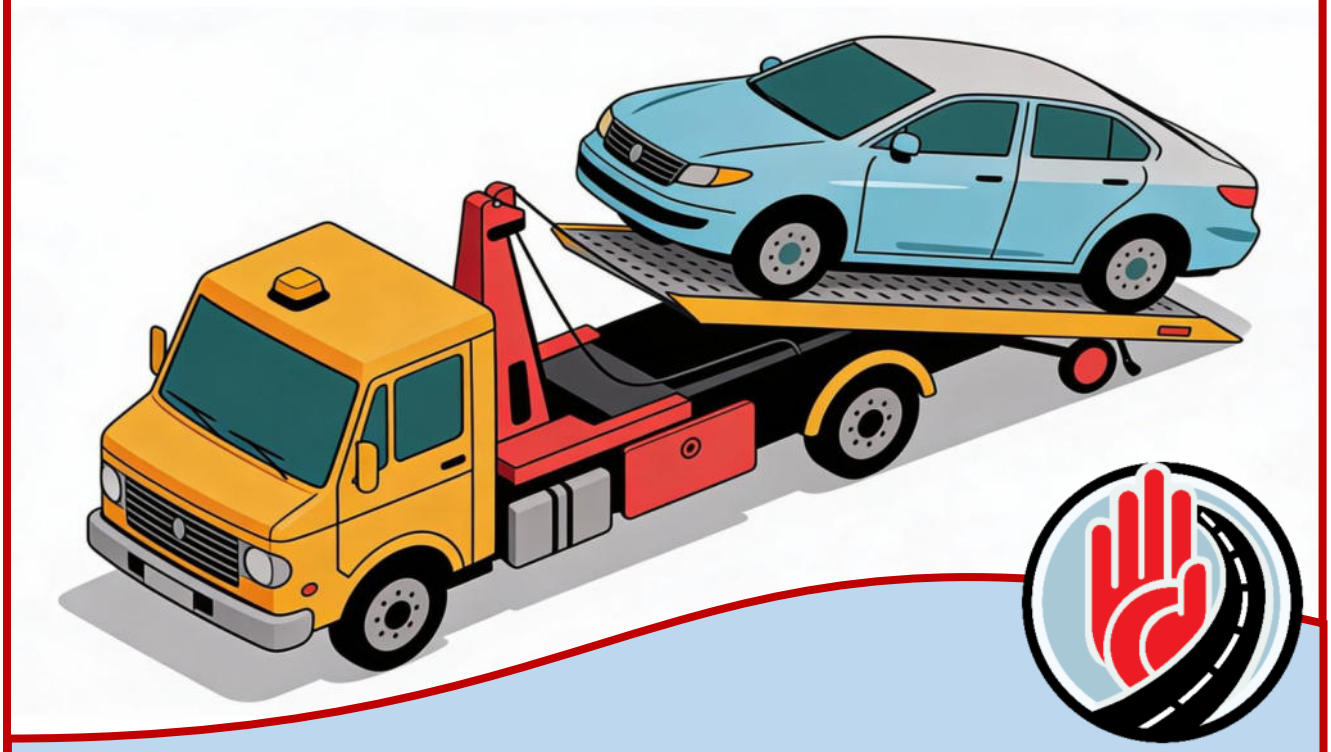
Co-funded by the European Union

GLUHI VOZNIKI
ZNAKOVNI JEZIK V PROMETNEM IN VOZNNIŠKEM IZOBRAŽEVANJU

MODUL:
8. TEHNOLOGIJA VOZIL IN VZDRŽEVANJE – UČNI MODUL

DEJAVNOST:
8.4. RAVNANJE VOZNIKA V PRIMERU OKVAR VOZILA

Internationales Bildungs- und Fahrschulzentrum GmbH

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

»Sofinancirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorni niti Evropska unija niti EACEA.«

This document has been prepared as free learning and teaching material (Open Educational Resource) and is published under the Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license. To view a copy of this license, visit:

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/

»Ta dokument je bil pripravljen kot brezplačno učno in izobraževalno gradivo (odprti izobraževalni vir) ter je objavljen pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 mednarodna (Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International). Za ogled kopije te licence obiščite:

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/«

Deaf Drivers

OBRAZEC PREDLOGE AKTIVNOSTI		
Modul	Modul 8: Učni modul o tehnologiji in vzdrževanju vozil	
Naslov aktivnosti	Aktivnost 4: Vožnja z okvarjenim vozilom, (Aktivnost 8.4)	
Povzetek	Ta aktivnost zajema ravnanje voznika pri okvarjenih vozilih, varnostne ukrepe, ki jih je treba upoštevati pri okvarjenih vozilih, ter postopke, ki jih je treba upoštevati pri vleki okvarjenega vozila.	
Tema(e)	V tem primeru so bile dolžnosti in odgovornosti voznikov v primeru okvar obravnavane v naslednjih naslovih: 8. Tehnologija in vzdrževanje vozil 8.4. Čas vožnje z okvarjenimi vozili 8.4.1. Okoljska in cestna varnost pri okvarah vozil: 8.4.2. Vleka okvarjenih vozil: 8.4.3. Kaj mora biti v vozilu	
Avtor/ji	Datum:	Različica:
Pregledal/a:	Datum:	Različica:

Scenarij aktivnosti

8. Tehnologija in vzdrževanje vozil

8.4. Ravnanje voznika v primeru okvar vozila

Slika 1: Popravilo

Ta aktivnost bo voznike naučila, kako ravnati v primeru okvare vozila, s poudarkom na varnosti voznika in potnikov ter okoljski varnosti. Zato je bistveno, da voznik v primeru okvare poskrbi tako za lastno varnost kot za varnost okolice. Predvsem je priporočljivo, da ima vsak voznik pri roki kontaktne podatke mehanika ali tehničnega servisa in strokovnjaka oziroma da jih lahko zlahka doseže (slika 1).

Vozniki naj v primeru okvare vozila izvedejo naslednja dejanja:

- **Dejanja, ki jih morajo vozniki izvesti v primeru okvare**
- Okvaro vozila je treba diagnosticirati, da se ugotovi, ali kaj preprečuje delovanje motorja ali premikanje vozila.
- Če se vozilo lahko premika, ga je treba umakniti na odstavni pas ali skrajno desno stran vozišča, da se ne ovira prometa.
- Vžig je treba izklopiti in vključiti ročno zavoro.
- Žarometi naj se izklopijo, vklopiti pa je treba utripajoče alarmne luči (parkirne luči).
- Pred in za vozilom je treba postaviti opozorilne trikotnike, vidne z razdalje vsaj 150 metrov.
- Če so zavore vozila okvarjene, je treba pod kolesa spredaj in zadaj postaviti zagozde.
- Za dogovor o popravilu vozila je treba kontaktirati zanesljivega mehanika ali servisno podjetje. Voznik naj čim bolj natančno ugotovi napako in jo opiše mehaniku ali servisu.
- Če je to mogoče, je treba kontaktirati zavarovalnico vozila ali družbo za kasko zavarovanje in zaprositi za pomoč na cesti.

8.4.1. Okoljska in cestna varnost v primeru okvare vozila:

V primerih, ko se vozilo v prometu ne more premikati, mora voznik sprejeti ukrepe za zagotovitev lastne varnosti in varnosti drugih udeležencev v prometu. Druga vozila, ki uporabljajo cesto, se morajo izogniti trčenju z vozilom, opustiti dejanja, ki ovirajo promet, in pokvarjeno vozilo premakniti na mesto, kjer je vidno z določene razdalje. Vozila, ki čakajo na ovinkasti cesti ali klancu, na primer predstavljajo veliko tveganje. Če je mogoče, je treba pokvarjeno vozilo premakniti na mesto, kjer je vidno z razdalje vsaj 150 metrov. Da bi preprečili trčenja z drugimi vozili, poskrbite, da se voznik in drugi potniki umaknejo na varno območje.

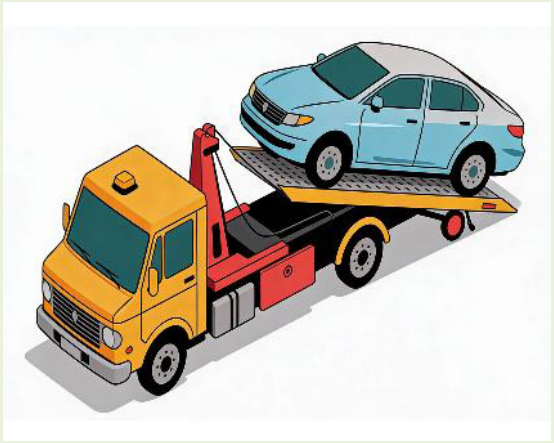
Slika 2: Okvara vozila

V primeru dima ali požara v vozilu morajo voznik in vsi potniki najprej odkleniti in odpreti vrata, da lahko zapustijo vozilo. Če dim prihaja iz motornega prostora ali s sprednjega dela, pokrova motorja ne odpirajte takoj. Po zaustavitvi motorja nemudoma zapustite vozilo in nekaj časa počakajte na varni razdalji, pri čemer upoštevajte prej opisane varnostne ukrepe. Vozniki morajo poznati navodila za uporabo gasilnega aparata. Vozniki morajo vedeti, kdaj in kako se odzvati na požar.

Potniki in drugi udeleženci v prometu naj počakajo na primernem in varnem območju, ne pa ob vozilu ali na vozišču avtoceste. Ustavitev vozila, tudi na skrajnem desnem ali odstavnem pasu, je nevarna. Čakanje v vozilu ogroža potnike. Če je mogoče, naj se potnike odpelje na počivališče.

Pri vozilih, ki se pokvarijo ponoči, naj bodo utripajoče alarmne luči čim dlje neprekinjeno vklopljene, vozniki pa naj sprejmejo ukrepe, kot so postavitev opozorilnih trikotnikov in umik potnikov iz vozila, hkrati pa opozarjajo druge voznike. Vozniki naj poskrbijo, da so bolj vidni, tako da po možnosti nosijo odsevne jopiče ali svetlo oblačilo. Nujna oprema v vozilu mora biti zlahka dostopna, delujoča in uporabna.

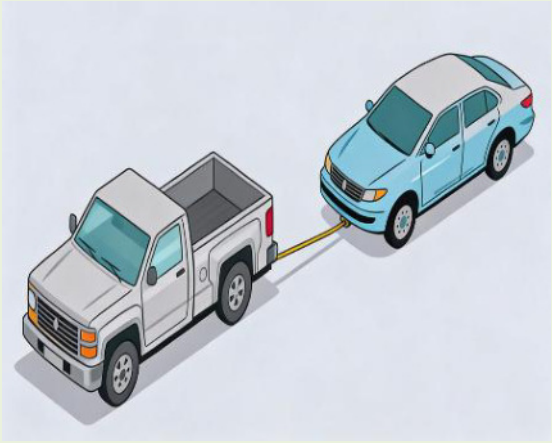
8.4.2. Vleka pokvarjenih vozil:

Slika 3: Vleka

Vozila, ki zaradi okvare dalj časa čakajo na avtocesti, so nevarna in moteča. Zlasti če se vozilo ne more premikati, ga je treba čim prej odvleči v servisno delavnico. Vozilo naj s ceste odstranijo vlečna vozila in pooblaščena vozila za vleko ter ga odpeljejo v servis. Pooblaščena vlečna služba bo voznika seznanila s potrebnimi postopki. Med vleko ni dovoljeno potovati v pokvarjenem ali poškodovanem vozilu, ki se vleče. Voznik mora vedeti in biti prepričan, v katero servisno delavnico ali tehnični servis vlečno vozilo pelje njegovo vozilo.

Če pokvarjeno vozilo vleče drugo vozilo, mora biti razdalja povezave največ 5 metrov in najmanj 2,5 metra. Vozil, ki so težja od nosilnosti vlečnega vozila, ni dovoljeno vleči. V vlečnem ali vlečenem vozilu ni dovoljeno prevažati potnikov ali tovora; oba vozila morata biti pod nadzorom voznika. Vozila, ki vlečejo vozila z okvarjenimi zavorami, ne smejo presegati hitrosti 15 km/h. Tudi če zavore delujejo, hitrost vlečnega vozila ne sme presegati 20 km/h. Če voznik vlečenega vozila ni prepričan vase oziroma ni bil predhodno usposobljen za ravnanje v vlečenem vozilu, naj ne vstopi v vlečeno vozilo ali prevzame odgovornosti zanj.

Slika 4: Vleka vozila

Slika 5: Vlečna vrv

Če je razsvetljava vozila okvarjena, je treba za dnevno vleko na zadnji del vozila namestiti rdeč odsevnik (fosforescenčni odsevnik) ali rdečo krpo velikosti 20 x 20 cm. Pri nočni vleki je treba, če je na voljo, namestiti rdečo luč ali rdeč odsevnik (fosforescenčni odsevnik). Vlečna vrv mora ustrezati standardom, biti pritrjena na vlečno kljuko vozila in varno pritrjena na vlečno napravo vozila, tako da se ne odpne.

8.4.3. Oprema, potrebna v vozilu

V tem usposabljanju je bilo pojasnjeno, da je mogoče veliko pomembnih podatkov o vozilu pridobiti zlasti z instrumentne plošče vozila in območja voznikovega sedeža. Splošni pregledi vozila s strani voznikov bodo v

veliki meri opravljeni s preverjanjem zgoraj opisanih sistemov glede na njihovo pomembnost. Poleg tega mora imeti vozilo obvezno potrebno opremo, materiale in orodja, da je pripravljeno za varno vožnjo.

Sem sodijo naslednji elementi: v vozilu naj bodo vedno oprema, kot so opozorilni trikotniki, rezervno kolo, dvigalo, križni ključ, svetilka, komplet prve pomoči, tlačilka za pnevmatike, zagozde za kolesa, gasilni aparat in vlečna vrv. Poleg tega sta izjemno pomembna redno vzdrževanje in upoštevanje priporočil mehanikov in pooblaščenih servisnih centrov.

Slika 16: Oprema, potrebna v vozilu

V skladu s cestnoprometnimi predpisi mora imeti vozilo, katerega voznik je gluh in nem, v vozilu nameščeno oznako, ki opozarja na to invalidnost. Za te osebe je lahko nameščeno vsaj eno posebno ogledalo za gluhoneme ter dve dodatni na zunanji strani (desno in levo), zasnovani in nameščeni tako, da voznik jasno vidi vse prometne dogodke zunaj svojega vidnega polja, ki so zanj pomembni. Namesto ogledal je mogoče uporabiti tudi kamerne sisteme.

Preverjanje in ocenjevanje

Pogoji preverjanja in ocenjevanja

Za merjenje in ocenjevanje ravni znanja udeležencev v tem usposabljanju je priporočljivo pripraviti naslednje pogoje:

- Za udeležence je treba pripraviti jasna, jedrnata in razumljiva besedila vprašanj.
- Vprašanja naj bodo izbirnega tipa s štirimi možnostmi, od katerih je pravilna samo ena.
- Pri pripravi vprašanj je treba uporabljati pojme, primerne za tolmačenje v znakovni jezik.
- Vprašanja naj odražajo vsebine, obravnavane v tem usposabljanju.
- Za teste je treba pripraviti ločene ključe odgovorov in točkovanja.

1- Katero od naslednjih dejanj NI pravilno ravnanje voznika v primeru okvare?

A) Vklop utripajočih alarmnih luči.

B) Klic mehanika ali tehničnega servisa.

C) Klic zavarovalnice ali družbe za kasko zavarovanje.

D) Umik vozila v levo.

2- Kaj naj voznik stori, če ugotovi, da zavorni sistem njegovega vozila ne deluje pravilno?

A. Preveri motor; če deluje, nadaljuje vožnjo.

B. Treba je preveriti pnevmatike vozila.

C. Vozilo je treba umakniti na desno stran, pod sprednja in zadnja kolesa postaviti zagozde, voznik pa naj počaka na servis.

D. Ročne zavore se nikoli ne sme uporabiti.

3- Kaj je najpravilnejše ravnanje voznika, kadar njegovo vozilo ne deluje in se ne more premikati?

A. Vleka vozila z drugim vozilom

B. Klic vlečnega vozila ali pomoči na cesti

C. Menjava pnevmatik

D. Zapustitev vozila in čakanje na najbližjem počivališču

4- Kateri od naslednjih ukrepov NI varnostni ukrep za pokvarjeno vozilo z okvarjeno razsvetljavo ponoči?

A. Postavitev opozorilnih trikotnikov, vidnih z razdalje vsaj 150 m

B. Umik vozila na odstavni pas

C. Klic pomoči na cesti

D. Trobljenje s hupo

5- Kaj od naslednjega NI oprema, ki bi morala biti v vozilu?

A. Dvigalo

B. Navigacija

C. Rezervno kolo

D. Komplet prve pomoči

ODGOVORI:

1-D / 2-C / 3-B / 4-D / 5-B / 20 točk na vprašanje, skupaj 100 točk

Samoocenjevanje

Vsako trditev ocenite od 1 do 5:

1 = Sploh se ne strinjam | 2 = Ne strinjam se | 3 = Neopredeljen/a | 4 = Strinjam se | 5 = Popolnoma se strinjam

Trditve za samoocenjevanje	1	2	3	4	5
1. Vem, kaj storiti v primeru okvare vozila.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Razumem, kdaj uporabiti utripajoče alarmne luči.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Vem, kako izvesti pomoč na cesti in reševalne storitve.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Poznam potrebno opremo in materiale, ki morajo biti v vozilu.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Razumem pravila za vleko vozil.	☐	☐	☐	☐	☐

Ključ za točkovanje:

21–25 točk: Vaše znanje je zelo dobro. Poznate cestnoprometne predpise.

16–20 točk: Vaše znanje je zadostno, vendar ga lahko na nekaterih področjih še izboljšate.

11–15 točk: Imate srednjo raven znanja; koristno bi bilo dodatno usposabljanje.

6–10 točk: Vaše znanje je nizko; priporočljivo je celovito usposabljanje.

0–5 točk: Vaša ozaveščenost in znanje o tej temi sta resno pomanjkljiva.